

اسلام پژوهی-۲۴

مهدیه کسایی زاده

زمانه
مہتمم

جستاری در پیام مُنزل

فهرست

۷	دیباچه
درگاه نخست: روز ماندگار	
۱۰	درآمدی به زمان
۲۲	روشنای روز
۳۵	روز ماندگار
درگاه دیگر: شب‌های شهر	
۴۲	پنهان شب
۵۰	شهر رمضان
۶۲	شب مبارک
دیگر درگاه دیگر: خواب و بیدار	
۷۰	انسان در امتداد زمان
۷۸	زمان فراخ
۹۳	كتابنامه

دیباچه:

«زمان» آسمانی که با هستی خاکی انسان، پیوندی انکارناشدنی دارد، بهانه‌ی توشتار حاضر است تا برای گشودن افقی تازه به زندگی خویش، به خود یادآورم که این پدیده‌ی چند ساختی را نمی‌توان دارای ساختاری ساده و ثابت فرض کرد؛ بی‌توجه از کنار آن گذشت و یا آن را بیهوده و مزاحم انگاشت.

برای شناخت زمان، به سراغ قرآن رفته‌ام و در حد فهم خود، دانشی از آن را جسته‌ام؛ اما چنان که در کتاب «امتداد عشق» نیز اذعان داشتم، ادعایی بر درستی دریافت‌هایم از این متن شریف ندارم و تنها با طرح موضوع، جویای نظرات مستدل برای راستی آزمایی و بهبودبخشی آن‌ها هستم.

در این شناسایی، از درگاهی به درگاه دیگر راه می‌جوییم و به این آیه از جمال سوره‌ی «یوسف» نظر دارم که «گفت: ای فرزندانم! نه از یک در که از درهای گوناگون وارد شوید. من نمی‌توانم در چیزی شمارا را از خدا بی‌نیاز کنم؛ حکم از آن خداوند است؛ بر او توکل کردم و توکل کنندگان، بر او توکل کنند.»

در گاه نخست کتاب، رهیافتی به چیستی زمان است که پس از بررسی تغییرات آن در دایره‌ی جهان، به کاوش معنای «یوم» در ادبیات هرمندانه‌ی پیام مُنزل می‌پردازد و نمایی از «روز معلوم» را به تفکر می‌گذارد.

در گاه دیگر که خود ابوا بی به معنای «لیل» می‌گشايد، به اعتبار معنوی زمان در «شهر رمضان» راه می‌نماید و سرانجام، به نظاره‌ی «واقعی قدر» در توصیف آن بر

قامت واژگانی زمانی، فرامی خواند.

دیگر در گاه دیگر، از سویی محل تأمل بر اهمیت اختیار و مسئولیت انسان در بستر
حیات است که به وجود زمان فراهم می‌آید و از سوی دیگر، دریچه‌ای می‌گشاید به
هنر او در ایجاد تعادل احساسی و حاکمیت ادراکی نسبت به این پدیده که زندگی وی
را در جریان مستمر آن، معنا می‌بخشد.

در این کتاب، با آوای هستی بخش زمان، قلم بر گرفتم؛ در شب‌هایی از قرآن که به
قدر می‌رسید، جانی دیگر یافتم و آن گاه که به آبی آرام زمان در کهف روشن جهان
فرو شدم، این قلم فرو نهادم.

مهديه کسايىزاده

۱۳۹۴ مرداد

روز ماندگار